

Г

лыбокая плынь ініцыятыў

Прадпрымальніцтва як аснова развіцця самабытнага рэгіёна

Ёсць у Беларусі мясціны, якія адразу ж кранаюць душу сваёй непаўторнай прыгажосцю і ўнікальнасцю. Адна з такіх – Глыбоцкі раён Віцебскай вобласці. Рэгіён яшчэ з сёвай даўніны знаходзіцца на перакрываванні гандлёвых шляхоў, таму тутэйшыя людзі спрадвеку мелі цесныя кантакты з іншаземцамі, вучыліся ў іх кемлівасці і спрактыкаванасці. Гэтыя здольнасці перадаваліся з пакалення ў пакаленне і таму сёння жыхары Глыбоччыны славяцца не толькі ўвішнасцю ў працы, але і прадпрымальнасцю. Нездарма раён выйшаў пераможцам Рэспубліканскага конкурсу «Лепшы горад (раён) для бізнесу ў Беларусі-2017», які праводзіцца Рэспубліканскай канфедэрацыяй прадпрымальніцтва сумесна з Міністэрствам эканомікі Рэспублікі Беларусь. Адна дэталь: на 18 тысяч жыхароў Глыбокага – адна тысяча прадпрымальнікаў, павялічваецца іх колькасць і ў раёне.

Сад жаданняў

З вокнаў яго дома, што стаіць на ўскрайку аграгарадка Карабы 2, адкрываецца краявід, які радуе вока ў любую пару года. Вясной – гэта цудоўная белая прасціна яблынева-грушавых кветак, восенню – чырвона-жоўты дыван сакавітых пладоў, зімою – зіхатлівая на сонцы коўдра снегу, якая ахутвае маладыя саджанцы.

Гэта яго самы любімы пейзаж, карціна, напісаная ім, мастаком-працаўніком, які жадаў бачыць яе кожны дзень. І гэтае жаданне здзейснілася.

Гэта яго, Дзмітрыя Шарабайкі, сад, што стаў плёнам жыцця яго, а таксама жонкі і дзяцей.

Сцяжынка ў гэты сад прывяла Дзмітрыя не адразу. У Віцебскай ветэрынарнай акадэміі ён атрымаў прафесію, звязаную з жывёлагадоўляй. Па накіраванні працаваў па спецыяльнасці ў сельскагаспадарчым прадпрыемстве. І калі на Глыбоччыне паўсюдна людзі пачалі займацца прыватным бізнесам, задумаўся аб такой перспектыве і Дзмітрый. Просьбу выдзеліць зямлю побач са сваім домам у

райвыканкаме задаволілі. Так атрымаў у пажыццёвае валоданне 43 гектары балоцістай глебы з дзікарослымі кустамі. Прывёў усё ў належны парадак сваімі сіламі і за свае грошы.

– Ёсць дзяржаўная праграма па закладцы садоў, але, на жаль, я пад яе не патрапіў, – гаворыць Дзмітрый.

Пасадзіў на шасці гектарах сад. Астатнія плошчы адвёў пад збожжавыя культуры. На вырчаныя ад продажу збожжа грошы развіваў сваю гаспадарку далей. Потым з’явіўся гадавальнік саджанцаў.

– Іх выкарыстоўваю для далейшага пашырэння плошчы саду, а таксама рэалізую населеніцтву. Дарэчы, ураджая яблыкаў трэба чакаць 5–6 гадоў, а саджанцы прыносяць грошы ўжо на другі год, – разважае гаспадар.

Дзмітрый вядзе сваю справу не наўздагад: пасадзіў дрэўца – і чакай, што атрымаецца. Дрэвы гаспадар вырошчвае па навуцы. Неаднаразова бываў у Польшчы і Германіі. Прышоў да высновы: лепш за ўсё займацца нізкарослымі дрэвамі. Каб не траціць сродкі на пасадчны матэрыял, сам вырошчвае дзікі

◀ Глыбокае з вышыні
птушынага палёту

для прышчэпы. У перспектыве хоча мець 25 гектараў саду.

– Планую атрымліваць да 30 тон пладоў з гектара, – разважае гаспадар. – Плюс – продаж саджанцаў. Думаю, гэтага даходу хопіць, каб развівацца далей і мець у нашым садзе 10 тыс. плодовых дрэў. Тым больш што канкурэнтаў у раёне няма.

Зараз Дзмітрый Шарабайка вядзе перамовы аб выдзяленні яшчэ аднаго ўчастка зямлі. З задавальненнем адзначае, што старшыня райвыканкама Алег Віктаравіч Морхат яго падтрымлівае. А калі будзе больш зямлі, то гаспадар плануе ў перспектыве заняцца жывёлагадоўляй. А яшчэ марыць разбіць плантацыі вельмі перспектывных культур – буякоў і туй. Хацеў бы выкапаць возера, а побач разбіць невялікі парк, дзе змогуць адпачыць усе жадаючыя з аграгарадка і госці Глыбоччыны.

Сыры яе мар

А зараз проста дадзім слова адной рамантычнай асобе, якую мы сустрэлі падчас нашай камандзіроўкі, Аксане

Лашкевіч. Яна аднойчы ўзяла і памянла парфумерны бізнес і жыццё ў Санкт-Пецярбургу на невялікую вёску Хралы на Глыбоччыне. І лічыць, што правільна зрабіла.

– Я гарадскі жыхар, і парфумернай справай занялася, спадзяваючыся працаваць у вялікім горадзе, – шчыра распавядае жанчына. – Таму і ў Санкт-Пецярбург паехала. Два гады там пражыла... У жніўні прыехалі з мужам сюды па грыбы. Вярнуліся ў Піцер, і раптам такі сум апанаваў, захацелася назад, у Беларусь. Я не вытрымала і сказала: «Вясно паедзем у вёску!». Праз некалькі дзён ізноў кажу мужу: «Не, я вясны не дачакаюся, давай паедзем зараз».

Рашэнне было прынята імгненна: 13 кастрычніка пагрузілі ўсё ў адну машыну і ўзялі курс на Глыбоччыну. Пасяліліся ў старэнькім дачным доміку: ні дроў, ні вады. Аднак вытрымалі. А вясной завялі курэй, гусей, авечак, усім «домікі» пабудаваці. Трохі абжыліся і задумаліся, што рабіць далей. Так распачалі нашу гаспадарку, якую я назвала «Краіна мар». З'явіліся ў нас козы, і я пачала займацца сыраварствам. Ды так уцягнулася ў спра-

ву, што зараз не ўдзялю сябе без гэтага, даволі турботнага занятку.

Дарэчы, раблю я толькі эксклюзіўныя сыры. Выкарыстоўваю спецыяльную закваску, якую прывозяць мне з Масквы. Кожны від сыру вырабляецца па асаблівай тэхналогіі, пры гэтым козы павінны харчавацца толькі натуральнымі кармамі – ні ў якім разе не даю ім камбікорм, розныя дабаўкі, строга прытрымліваюся санітарных норм. Мяне не цікавяць вялікія аб'ёмы вытворчасці. Неяк прапанавалі фінансаванне на невялікі сырны завод. Разумела, што гэта большы заробак, аднак займацца штампоўкай – не маё. Хочацца творчасці. Я кожны дзень думаю: што б такое прыдумаць новае, цікавае?

У сырнай справе многае залежыць ад саставу малака. А ён кожны раз розны: увосень, напрыклад, малако вельмі тлустае, таму і сыры атрымліваюцца смачныя. Самыя лепшыя сыры менавіта з восеньскага малака. Заказваюць маю прадукцыю жыхары Масквы, Санкт-Пецярбурга, Мінска. Таксама ездзім з дачкой па кірмашах – там гандлюем сырамі. А яшчэ – пастаянна вучымся, без новых ведаў цяжка быць канкурэнтаздольнымі...

▼ Аператар
ВКФ «Аржаніца»
Алена Фядотава

Журавіны руплівасці

Адной з першых ластавак прыватнай ініцыятывы з'яўляецца ў раёне вытворча-камерцыйная фірма «Аржаніца». Тут яшчэ ў пачатку 1990-х гадоў вырашылі адрадзіць вытворчасць журавін у цукровай пудры. Справа ішла цяжка. Як расказвае дырэктар прадпрыемства Анатоль Брылёнак, пачыналі са стварэння больш прадукцыйнага абсталявання. Удасканальваць тэхналогію дапамагалі спецыялісты Інстытута харчовай прамысловасці. У 1993 годзе выпусцілі першую партыю прадукцыі. Аднак трэба адзначыць, у які час адбыўся гэты старт. Пачаўся масавы завоз розных прысмакаў у прывабных упакоўках з-за мяжы, і беларусы, вядома ж, накінуліся на іх. Аднак на прадпрыемстве здавацца не збіраліся: укаранялі сучасныя тэхналогіі, наладзілі выпуск новай прадукцыі – сіропаў, мармеладу, здробненых ягад. Пачалі пашыраць вытворчыя плошчы.

Справы паступова наладзіліся. Была праблема з захаваннем сыравіны – пабудавалі склады. Гэта дазволіла працаваць не як раней, з верасня па май, а круглы год. Дырэктар фірмы Анатоль Брылёнак з гонарам расказвае, што сёлета на 27 % удалося павысіць прадукцыйнасць працы.

– Каб павялічыць вытворчасць, неабходны немалыя грошы, – гаворыць Анатоль Апалінар'евіч. – Спадзяёмся на адну з праграм ААН, якая прадугледжвае выдзяленне сродкаў для перапрацоўкі дзікарослых ягад. Паколькі рынак Беларусі для нас стаў цесны, накіроўваем свой позірк на Расію. А таксама на Польшчу – там узнікла цікавасць да нашай натуральнай і экалагічна чыстай прадукцыі. Важнае значэнне для пашырэння рынку мае тое, што «Аржаніца» адзіная з Беларусі мае знак «Кулінарная спадчына».

Вось так невялікае прадпрыемства з колькасцю работнікаў 24 чалавекі ўжо больш за 25 гадоў не толькі трымаецца на плаву, але і паспяхова развіваецца. Бо тут не скардзяцца на цяжкасці, пастаянна працяўляюць ініцыятыву, не баяцца рызыкаваць.

Возера надзей

Калі чалавек з дзяцінства няўрымслівы, цікаўны, такім ён будзе і ўсё сваё жыццё. Гэта ў поўнай меры адпавядае характару Уладзіміра Верташонка. Сам ён з ляснога краю – Ушаччыны. Гэтыя мясціны, напоўненыя прыгажосцю некранутай прыроды, самі па сабе прымушаюць марыць, быць летуценнікам. Менавіта тут нарадзіўся знакаміты паэт Рыгор Барадулін.

У душы Уладзімір – таксама паэт. І калі слухаеш, як ён на сакавітай беларускай мове апавядае пра сваё жыццё, пачынаеш разумець: гэты чалавек без творчасці не можа. Яго лёс 40 гадоў звязаны з лясной гаспадаркай – прайшоў шлях ад лесаруба да ляснічага. І быў заўсёды ў пошуках новага. Чаго варты, напрыклад, яго эксперымент па вырошчванні на Віцебшчыне лістоўніцы. Менавіта гэтая парода дае ў два разы больш драўніны з гектара чым хвоя. А якасць яе значна вышэйшая.

Пакінуўшы працу, доўга не думаў чым заняцца – аформіў сляянскую фермерскую гаспадарку «Бабруйшчынскае» ды ўзяў у арэнду возера Белае. На словах гэта ўсё лёгка, але спачатку трэба было прывесці яго ў парадак. Для ачысткі берагоў ад смецця, якое на працягу некалькіх дзясяткаў гадоў пакідалі пасля сябе «дзікія» турысты, давалося наймаць грузавы транспарт. Каб больш не засмечвалі, паставіў кантэйнеры, у месцах масавага наведвання – туалеты, альтанкі пабудаваў, каб ад дажджу схвацца можна было, стаянкі для транспарту абсталяваў, каб не гналі машыны да самай вады, пірсы зрабіў.

Возера Белае – гэта чысцюткі вадаём, у асобных месцах яго глыбіня дасягае 21 метра. Вада ў ім ніколі не цвіце, таму можна рыбачыць з падводнымі ружжамі. Водзяцца тут плоткі, даволі вялікія ляшчы і акуні, ёсць сом, шчупак.

– Самая вялікая рыбіна, якую злавіў я, – гэта сом: 80 сантыметраў у даўжыню, вага – 3 кілаграмы 600 грамаў, – расказвае Уладзімір. – А рэкорд быў не ў мяне: тут злавілі васьмікілаграмовага сама!

▲ Арандатар возера
Уладзімір Верташонак

У возеры, мусіць, водзіцца яшчэ большая рыбіна, таму што аднойчы за тры гадзіны яе так і не змаглі выцягнуць – сом сарваўся.

Гаспадар возера клапаціцца і пра яго напаўненне: запусціў па 2 тыс. малькоў шчупака і карася. Плануе развесці судака, рыбу, якую вельмі любяць рыбаловы-аматары: сам працэс лоўлі цікавы і рыба смачная. Зараз рыбаловы едуць па судака ў іншыя раёны, нават за мяжу, таму што паблізу такой рыбы ў вадаёмах няма. Уладзімір Міхайлавіч ужо загадаў лічынкі судака, увесну будзе запускаяць.

На беразе возера ўстаноўлены спецыяльныя стэнды. На іх можна азнаёміцца з умовамі рыбалкі. Абавязкова трэба купіць у гаспадара пуцёўку. Для мясцовых жыхароў, ветэранаў, школьнікаў і інвалідаў яны льготныя.

Каб не спустошыць возера, існуюць пэўныя абмежаванні. Напрыклад, за год арандатару дазваляецца вылавіць 600 кілаграмаў рыбы, аматарам – 350.

Уладзімір Верташонак лічыць вельмі правільным указ Прэзідэнта краіны № 247 бягучага года, які ўстанаўлівае парадак аб перадачы ў арэнду рыбалоўных угоддзяў і зямельных участкаў. Асабліва гэта актуальна на Віцебшчыне, вельмі багатай на невялікія вадаёмы.

– Карысьць ад гэтага будзе ўсім, – адзначае ён.

І адразу гаворыць аб тым, што турбуе:

– Вось хачу ўзяць кавалак зямлі, які ўжо некалькі гадоў пустуе побач з возерам, пабудаваць тут дом, каб рыбакі маглі заначаваць. Паабяцалі да вясны гэтае пытанне вырашыць...

Ёсць у майго суразмоўцы і жаданне заняцца экатурызмам – арганізоўваць цікавыя экскурсіі, збор грыбоў, ягад (былы ляснічы добра ведае, дзе што расце), паездкі на квадрацыкле па лясных дарогах, катанне на лодках.

Уладзімір Верташонак – чалавек, які не скардзіцца на цяжасці. Ён упэўнены: калі ў цябе ёсць галава і рукі, то дасягнуць можна ўсяго. Сам змайстраваў трактарчык з прычэпам, наладзіў пілараму, сушыльнію, шынкавальню. Аля дома ў яго – грыбная паляна, дзе гаспадар вырошчвае вешанкі. Усяго 17 пнёў і з кожнага можна сабраць па вядру грыбоў. Яшчэ ёсць вяндылярня для рыбы. Акрамя таго, гаспадар трымае карову, свіней, перапёлка, курэй, цацарак, вырошчвае бычкоў.

Ён увесць у працы, якая яму ніколі не надакучае.

Урокі будучыні

Наш імклівы час, калі рухацца наперад, браць новыя вяршыні кар’еры немагчыма без высокіх тэхналогій, патрабуе выдатна падрыхтаваных кадраў. У тым ліку і ў сельскай мясцовасці. З рыдлёўкай у руках не толькі далёка адстанеш ад іншых, але і застанешся жыць у беднасці і скрусе. І справа тут не ва ўменні пісаць камп’ютарныя праграмы. Сёння вельмі цэняцца ініцыятыўныя, высокакваліфікаваныя рабочыя. І гэта добра бачна на прыкладзе ўстановы адукацыі «Глыбоцкі дзяржаўны прафесійны ліцэй». Сёлета сюды змаглі паступіць на вучобу не ўсе жадаючыя. І больш за 60 % залічаных – выпускнікі школ Глыбоцкага раёна.

Кім захацелі стаць юнакі і дзяўчаты? Пералік прафесій даволі ўнушальны: слесар, трактарыст, вадзіцель, электра-

ПРЯМАЯ РЕЧЬ

Олег МОРХАТ,
председатель Глубокского
райисполкома:

– Глубокский район – один из перспективных и динамично развивающихся в Беларуси. Его главным достоянием являются трудолюбивые, искренне любящие свою малую родину люди. Именно их профессиональное и ответственное отношение к труду создало прочный производственный потенциал района.

Такие предприятия, как молочно-консервный комбинат, мясокомбинат, комбикормовый завод и другие, успешно осваивают не только отечественные, но и мировые рынки сбыта. Это стало возможным благодаря активной модернизации производства и грамотной маркетинговой политике.

В текущем году Глубокским молочно-консервным комбинатом успешно завершена реконструкция цеха по производству сухой сыворотки и сухих молочных продуктов, что позволит увеличить экспортный потенциал и наладить замкнутый безотходный цикл производства. Продукцию предприятия знают не только на российском рынке, но и в Казахстане, Объединенных Арабских Эмиратах, Соединенных Штатах Америки, Бельгии. Ежемесячно реализуется около пяти миллионов условных банок молочных консервов.

Ассортимент Глубокского мясокомбината насчитывает более 300 видов продукции, среди которых мясопродукты, отвечающие лучшим стандартам качества.

Одним из ведущих и прибыльных направлений деятельности комбикормового завода является переработка маслосемян рапса. Производственные мощности позволяют переработать до 18 тыс. тонн сырья ежегодно.

В районе продолжается целенаправленная работа по улучшению качества земли как основного средства производства. За по-

следние пять лет дважды получен рекордный урожай зерна, достигнута высокая урожайность льна.

В 2017 году Глубокский район занял первое место в республиканском смотре-конкурсе «Землепользование высокой культуры земледелия, благоустройство машинных дворов, животноводческих ферм и комплексов».

Важнейшей задачей на перспективу остается увеличение производства сельскохозяйственной продукции высокого качества. В ее решении своеобразным локомотивом должна стать интегрированная структура в составе 9 валообразующих сельскохозяйственных организаций. На долю этого формирования приходится более 56 % сельхозугодий и 54 % пашни района и более 60 % общего поголовья скота, 28 % поголовья дойного стада.

Улучшается и техническая оснащенность сельскохозяйственного производства. Совершенствуются технологические подходы как в земледелии, так и в животноводстве, многое делается по укреплению кормовой базы, поскольку основной доход сельскохозяйственные организации получают от продажи молока и мяса. В этом году в районе построено тринадцать и реконструировано десять сенажных траншей. Работа в этом направлении будет продолжена.

Повысить уровень жизни в сельской местности: дать людям хорошую зарплату и создать комфортные условия для проживания – одна из первоочередных задач местной власти. Не менее важны технологическая дисциплина, стимулирование развития крестьянско-фермерских и личных подсобных хозяйств граждан.

Задача местных органов власти состоит в том, чтобы заметить и поддержать инициативу, нацелить ее на решение государственных задач, не ограничивая интересы человека. Ведь неслучайно Национальной стратегией устойчивого социально-экономического развития Республики Беларусь на период до 2030 года определено превращение малого и среднего предпринимательства в движущую экономическую силу в стране.

В районе закончилось строительство санаторно-курортного комплекса «Плисса», где объем инвестиций превысил 22 млн долларов. Завершается канализирование города Глубокского, финансирование которого производится за счет средств Международного банка рекон-

▲ Санаторно-курортный комплекс «Плисса»

струкции и развития. При осуществлении этого проекта будет освоено более 10 млн долларов инвестиций. В 2017 году на территории постоянного базисного лесопитомника Глубокского опытного лесхоза был дан старт еще одному инвестпроекту – строительству нового комплекса по выращиванию для лесного сектора страны посадочного материала с закрытой корневой системой. Он осуществляется в соответствии с отраслевой программой Министерства лесного хозяйства Республики Беларусь при финансовой поддержке Международного банка реконструкции и развития. Сдача данного объекта запланирована на апрель 2018 года. Сумма инвестиций – более 9 млн рублей.

В стимулировании деловой активности важную роль играет и созданный в сентябре 2015 года при Глубокском районном исполнительном комитете Совет по развитию предпринимательства. Налажен конструктивный диалог между органами власти и бизнесом. Прорабатывается вопрос создания инкубатора малого предпринимательства, который будет заниматься оказанием консультационной и информационной помощи.

Убежден, что будущее есть там, где все преобразования ведутся ради людей и для каждого конкретного человека в частности. Когда человеку комфортно и спокойно живется, тогда и работать он будет с полной самоотдачей.

зваршчык, прадавец, повар, аператар машыннага даення.

І важна, што, атрымаўшы тую або іншую прафесію, моладзь не спыняецца на дасягнутым, імкнецца вучыцца далей. З 93 чалавек, якія закончылі ліцэй у мінулым навучальным годзе, 3 паступілі ў ВНУ, 25 – у сярэднія спецыяльныя ўстановы.

Асабліваць навучання ў Глыбоцкім ліцэі ў тым, што тут можна атрымаць адразу некалькі прафесій. Дзякуючы такому падыходу яго выпускнікам застацца без працаўладкавання не пагражае.

– У нас падлеткі асвойваюць не толькі прафесіі, але і вучацца ўзаемаадносінам, гэта значыць – іх сацыялізацыя пасля вучобы будзе праходзіць хутчэй, – паведаміў выконваючы абавязкі дырэктара ліцэя Сяргей Атрахімёнак. – У юнакоў і дзячат абавязкова сфарміруецца свой погляд на жыццё, яны зразумеюць, якое месца ў грамадстве хочучь заняць, да чаго імкнуцца. Ліцэй – гэта не «школа жыцця», гэта тое месца, дзе падлеткі ўмацоўваюцца псіхалагічна. Прынятыя імі рашэнні, як правіла, абдуманьня, свядомыя. Гэта людзі, у якіх ёсць прафесія. Яны гатовы да самастойнага жыцця, гатовы паклапаціцца пра сябе.

І яшчэ адна дэталю. У ліцэі вельмі рупяцца аб парадку і чысціні. Вучэбныя кабінеты, вытворчыя майстэрні, акта-

вая і спартыўная залы, інтэрнат, сталовая аформлены з добрым мастацкім густам. Усюды шмат кветак. Тэрыторыя ўстановы – адна з найпрыгажэйшых зон адпачынку ў Глыбокім. Штогод праводзіцца агульналіцэйскі конкурс на стварэнне лепшай кампазіцыі ландшафту. Добраўпарадкаванне тэрыторыі – адно са зваўнаў навучання і выхавання будучых спецыялістаў.

– Мы ганарымся, што моладзь, якая пасля вучобы пачынае свой працоўны шлях, патрыятычная, – гаворыць С. Атрахімёнак. – Гэта людзі, якія не здраджваюць сваёй малой радзіме і застаюцца працаваць на зямлі сваіх бацькоў. І наша задача – падтрымаць свой сельскі рэгіён, ні ў якім разе не пакінуць яго без працаўніка-хлебароба, спецыяліста-жывёлавода.

Сядзібы гасціннасці і фэсты радасці

Вялікае распаўсюджанне набыў у раёне рух стварэння аграэкасядзіб. Іх зараз тут больш за 40. Тут і праца, звязаная з зямлёй, і сувязь з прыродай, і практыка суадносін з людзьмі розных характараў і прыхільнасцей. Кожная сядзіба мае свае адметнасці. Мы наведалі дзве. У адной, з назвай «Запаветны востраў», гаспадаром якой з'яўляецца Аляксандр Цвірко ўразіла тое, як старанна тут ўсё прадумана для адпачывальнікаў. Драўляныя домікі, свая жывёнасць, возера і невялікі астравок на ім. Ды не просты. Гэта... цэнтр Еўропы, факт зацверджаны многімі географамі з розных краін.

Другая сядзіба – «Мядзведжы куток», дзе гаспадарыць выдатны паляўнічы Сяргей Шашок, парадала нас сваёй прыгажосцю. Ад створанага ім ландшафту вачэй не адарваць. Рыбалка і паляванне магнітам прыцягваюць жадаючых адпачыць, не толькі з Беларусі, але і з іншых, самых розных краін свету. Напрыклад, масквіч Валерый Патапаў раскажаў нам, што наведвае «мядзведжае» месца ўжо дзесяць гадоў запар.

Добра працаваць, праяўляючы пры гэтым ініцыятыву і кемлівасць, – здорава.

▼ Старшы майстар Глыбоцкага дзяржаўнага прафесійнага ліцэя Георгій Сіманковіч з навучэнцамі

Аднак на Глыбоччыне прыйшлі да высновы, што не апошнюю ролю ў дасягненні высокай прадукцыйнасці працы і выдатнага настрою мае фактар адпачынку. Таму сёння ў раёне найбольшая колькасць бадай, не толькі на Віцебшчыне, але і ў краіне, розных фестываляў, свят ды традыцыйных беларускіх абрадаў.

Галоўная ж адметнасць Глыбоччыны – Вішнёвы фестываль. Некалі селекцыянер Баляслаў Лапыр пасадзіў у ваколіцах мястэчка Глыбокае дрэўцы, якія вельмі прыгожа цвілі вясной, а ўлетку давалі салодкія плады. Так вішня прыжылася ў Беларусі. Яе ахвотна высаджвалі на сялянскіх падворках. І, вядома ж, вельмі актыўна яе распаўсюджвалі на Глыбоччыне. А ў 2013 годзе ў райцэнтры быў арганізаваны першы Вішнёвы фестываль. У гонар падзеі яшчэ вясной жыхары высадзілі паблізу раённага цэнтры велізарны сад з 1414 маладых дрэў – па даце першага згадвання горада ў летапісах, упрыгожылі вішнямі вуліцы і двары.

З 2017 года фестывалю прысвоены статус міжнароднага. І вось ужо гадоў пяць ён з'яўляецца месцам яднання розных культур.

Сёлета ў Глыбокім прайшоў X рэспубліканскі конкурс «Уладар сяла». Гэта было свята сапраўдных гаспадароў, людзей, якія жывуць і працуюць у вёсцы не

таму, што туды закінуў лёс. Яны сапраўды любяць яе, зямлю, не баяцца нялёгкай сялянскай працы.

Сімвалічна, што гэты конкурс 10 гадоў таму быў арганізаваны менавіта ў Глыбокім. У 2007 годзе ў колішняга першага сакратара Глыбоцкага райкама БРСМ Людмілы Чэбан і кіраўніка сямейнага клуба «Востраў разумення» Марыны Гараповіч узнікла ідэя правесці такое мерапрыемства для маладых сем'яў раёна. Яе падтрымалі мясцовыя ўлады. У першым праекце прынялі ўдзел дванаццаць сем'яў, якім на працягу сямі месяцаў давялося прайсці сямнаццаць няпростых выпрабаванняў. Пераможцы першага праекта – сям'я Віктара і Маргарыты Герасіменкаў – акрамя гучнага тытула атрымалі дом у аграгарадку Ломашы. І праз дзесяць гадоў сямейная пара разам з ініцыятарамі праекта была запрошана на конкурс у якасці членаў журы.

Гэтыя ўзоры праяўленай людзьмі ініцыятывы, жадання весці ўласную справу – толькі невялікія ручайкі той плыні прадпрымальніцтва, якая з кожным годам шырыцца на Глыбоччыне. Але, як вядома, вялікія рэкі і пачынаюцца з маленькіх ручайкоў.

Віктар ЛОЎГАЧ

◀ У час конкурсу «Уладар сяла». 2017 год

▲ Вішнёвы фестываль

